

Digitale nalatenschap

aan De leden van de commissie voor Binnenlandse Zaken
van Dhr. E. (Edzo) Doeve, algemeen directeur coöperatie DELA
onderwerp Position paper DELA digitale nalatenschap
datum 14 november 2019

Over digitale nalatenschap wordt nog maar weinig nagedacht, terwijl bijna iedereen een digitaal leven heeft. Nabestaanden hebben niet altijd weet van het digitale leven van hun overleden dierbare. Denk aan eigendommen van websites, bitcoins en opgeslagen bestanden in de 'cloud'. Daarnaast aan profielen en contacten via social media als LinkedIn, WhatsApp, Facebook, fora en datingsites. Ook zijn er soms betaalde accounts waarvan de data niet verloren mogen gaan.

In deze position paper zet DELA de volgende punten uiteen:

- ✓ Huidige voorlichting DELA over afwikkelen digitale nalatenschap
- ✓ Wat leeft er binnen DELA rondom het onderwerp digitale nalatenschap? Welke kennis kunnen we delen?
- ✓ Wat kan de wetgever/overheid doen?

Samenvatting

De digitale nalatenschap was onderwerp tijdens een multi-stakeholderdialoog van meerdere sessies die DELA eind oktober 2019 afrondde. Vooruitlopend op het verslag dat binnenkort verschijnt delen we in deze position paper de uitkomsten en geven we aan wat DELA op het vlak van de digitale nalatenschap doet. Deelnemers aan de dialoog vinden dat de verantwoordelijkheid voor de digitale nalatenschap bij het individu zelf ligt.

Uitvaartverzorgers/-verzekeraars kunnen daarbij een voorlichtende rol spelen door te informeren over wat een digitale nalatenschap is en waar rekening mee moet worden gehouden na overlijden. Daarnaast kunnen uitvaartverzorgers/-verzekeraars een faciliterende rol spelen om de wensen rondom digitale nalatenschap vast te leggen. Om mensen beter bewust te maken van hun digitale nalatenschap zou de overheid een bewustwordingscampagne, eventueel in samenwerking met de uitvaartbranche, kunnen voeren. Tot slot signaleert DELA dat de uiteenlopende werkwijzen en voorwaarden om als nabestaanden de zeggenschap over bijvoorbeeld social media-accounts van hun overleden dierbare te krijgen, in de nabije toekomst een groter probleem wordt. Het wettelijk formuleren van een minimale eis – zoals het overleggen van de akte van overlijden of een Verklaring van Executele – zou dit probleem kunnen oplossen.

datum 14 november 2019
onderwerp Position paper DELA digitale nalatenschap
pagina 2

Coöperatie DELA

DELA is een coöperatie met vier miljoen verzekerden. Verreweg het grootste deel van onze verzekerden heeft een uitvaartverzekering in diensten, het DELA UitvaartPlan. Dat betekent dat wij vroeg of laat hun uitvaart verzorgen. Dat doen we samen met hun nabestaanden. Vaak aan de hand van de wensen die de overledene bij leven met ons heeft besproken. In 2018 verzorgde DELA meer dan 33.000 uitvaarten voor zowel DELA-verzekerden als niet-verzekerden.

Huidige voorlichting DELA over afwikkelen digitale nalatenschap

Net als alle grotere uitvaartverzorgers/-verzekeraars geeft DELA op de eigen website praktische tips voor nabestaanden. Deze tips zijn specifiek gericht op domeinnamen en platforms als Facebook, Twitter, LinkedIn en Dropbox. Let op: deze platforms hanteren allemaal verschillende procedures bij overlijden.

Nabestaanden die hierover vragen hebben – bijvoorbeeld ten tijde van het regelen van een uitvaart – worden aan de hand van deze praktische tips geïnformeerd wat zij kunnen doen. Ook op de [website](#) van DELA is informatie te vinden. Daarnaast heeft DELA een digitale checklist, zie bijlage 1. Op de website veiliginternetten.nl van o.a. de ministeries EZ en JenV wordt hiernaar verwezen.

Wat leeft er binnen DELA rondom het onderwerp digitale nalatenschap? Welke kennis kunnen we delen?

Na het overlijden is iemands privacy niet wettelijk geregeld. Voor coöperatie DELA was dit aanleiding om een multi-stakeholderdialoog¹ te organiseren over privacy na overlijden. De cyclus van drie dialogen startte op 7 juli 2019. De deelnemers bepaalden zelf de relevante onderwerpen rond privacy na overlijden. Het doel was om tot een gezamenlijke visie op de verschillende onderwerpen te komen. Digitale nalatenschap bleek het eerste onderwerp dat de deelnemers bezighield.

Vooruitlopend op het verslag (verschijnt december 2019) delen we in deze position paper alvast de belangrijkste visies rond de digitale nalatenschap:

- ✓ Vanaf 18 jaar afwikkeling digitale erfenis zelf vastleggen

Tijdens de dialoog werd duidelijk dat vanaf 18 jaar iemands eigen wensen voor de digitale nalatenschap, leidend moeten zijn. Het individu legt bij leven zelf vast hoe de digitale erfenis afgehandeld moet worden. Belangrijke vragen zijn: Wie erft wat? Wie mag wat inzien? Wat gebeurt er met de online profielen op social media?

Bij een minderjarige overledene is dat de verantwoordelijkheid van de ouder(s) of voogd.

---

¹ Hiervoor werkt DELA samen met Nyenrode Business Universiteit. Deelnemers (20) aan de dialoog zijn afkomstig uit diverse disciplines zoals juridisch, ethisch, zorg en uitvaartbranche.

datum 14 november 2019
onderwerp Position paper DELA digitale nalatenschap
pagina 3

✓ Wat is de rol van een uitvaartverzorger/-verzekeraar, zoals DELA?

De deelnemers aan de dialoog stelden vast dat de wensen van de overledene moeten worden gerespecteerd en vooropgesteld moeten worden bij het regelen van de uitvaart.

De deelnemers willen meer aandacht voor het vastleggen van wensen rondom de digitale nalatenschap. DELA zou daarbij een voortrekkersrol moeten spelen binnen de branche, en richting de wetgever. De DELA-directie besluit binnenkort welke rol DELA wil en kan waarmaken.

Tijdens de dialoog gaven de deelnemers aan dat de digitale nalatenschap als verantwoordelijkheid van het individu te zien. DELA kan daarbij:

- Voorlichting geven: leden bewust maken van hun digitale nalatenschap.
- Faciliteren van het vastleggen van de wensen rondom de digitale nalatenschap. Daarbij is ook belangrijk dat DELA haar leden stimuleert om de wensen te onderbouwen, zodat de nabestaanden begrijpen welke afwegingen een rol speelden.
- Ook kan DELA nabestaanden helpen om de afwikkeling van de digitale nalatenschap goed te regelen.

Wat kan de wetgever/overheid doen?

De overheid zou kunnen faciliteren met:

- Wetgeving: uniforme regels over (digitale) toegang na overlijden
- Bewustwordingscampagne: hoe om te gaan met de digitale nalatenschap. Deze campagne kan eventueel in samenwerking met de uitvaartbranche en internetbedrijven als Google, Facebook en Apple.

In de praktijk maakt DELA soms mee dat nabestaanden problemen ondervinden van de uiteenlopende werkwijzen en voorwaarden om zeggenschap over bijvoorbeeld social media accounts van hun overleden dierbare te krijgen. DELA verwacht dat dit probleem in de nabije toekomst groter gaat worden. Het wettelijk formuleren van een minimale eis – zoals het overleggen van de akte van overlijden of een Verklaring van Exequatele – zou daarbij behulpzaam zijn.

Vragen

Mocht u naar aanleiding van deze position paper vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met: Ria Luichies / e-mail: rluichies@dela.org / tel: (06) 303 064 23

Bijlage 1: Bijlage 1_position paper DELA digitale nalatenschap checklist digitaal nalatenschap